

SUOMEN PÖRSSISÄÄTIÖ

LAUSUNTO 8.6.2009

Valtiovarainministeriö

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSISTÄ LAIKSI PITKÄAIKAISSÄÄSTÄMISESTÄ JA SIIHEN LIITTYVISTÄ VEROLAIN MUUTOKSISTA/ VM056:00/2009

Suomen Pörssisäätiö kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksiin. Pörssisäätiö ottaa jäljempänä kantaa vain oman toimintansa ja asiantuntemuksensa kannalta ehdotuksen keskeisiin kohtiin.

Pörssisäätiö on hyvin tyytyväinen, että hallitusohjelmaan kirjattu pitkäaikaissäästämistuotteiden verokohtelun tasapuolistaminen nyt etenee, kun asian valmistelu aloitettiin jo edellisen hallituksen aikana.

Suomalaisen yhteiskunnan kannalta on hyödyllistä, että kansalaiset varautuvat eläkeaikansa säästämällä vapaaehtoisesti lakisääteisen eläkkeensä täydennykseksi. Lakisääteistä eläketurvaa eläkesäästäminen ei korvaa, mutta se on hyvä instrumentti täydentämään muun muassa lyhytaikaisten työsuhteiden, perhevapaitten ja muiden työuran katkojen jättämää vajausta työeläkkeeseen. Esitetyt uudistukset lisännevät kiinnostusta vapaaehtoiseen eläkesäästämiseen.

Kilpailevien sijoitusmuotojen neutraali verokohtelu on hyvin kannatettavaa, koska verotus ohjaa ihmisten valintoja. Pidämme hyvänä myös vapaaehtoisen eläkesäästämisen veroedun laajentamista koskemaan myös muiden palveluntarjoajien kuin vakuutusyhtiöiden tuotteita.

Hyvää uudistuksessa on myös asiakkaan mahdollisuus vaihtaa palveluntarjoajaa. Lakiin tulisi saada siirtymäsäännökset, jotka antaisivat myös eläkevakuutuksen jo tehneille mahdollisuuden vaihtaa palveluntarjoajaa tai säästömuotoa.

Pörssisäätiö on erityisen tyytyväinen, että eläkesäästämisen instrumenttivalikoimaan tulevat myös suorat sijoitukset osakkeisiin. Osakkeet sopivat hyvin juuri pitkäaikaiseen säästämiseen. PS-tilien osakesijoitukset lisäävät kotimaista omistusta, tuovat tärkeitä lisäsijoituksia suomalaisiin yrityksiin ja antavat piristysruiskeen rahoitusmarkkinoille. Todennäköisesti suuri osa suorista osakesijoituksista tehdään kotimaisiin osakkeisiin. Kotitaloudet eivät juuri sijoita ulkomaisiin osakkeisiin lukuun ottamatta Helsingin Pörssissä noteerattuja yrityksiä.

Sijoittaminen kotimaisiin joukkolainoihin pitäisi myös olla mahdollista, vaikka ne eivät olekaan Suomessa julkisen tai monenkeskisen kaupan kohteena.

Vapaaehtoiseen lisäeläkkeeseen säästäjällä tulee olla tarpeittensa mukainen valinnanvapaus säästöjensä nostamistavoissa. Pitkäaikaissäästämisellä varaudutaan kattamaan erilaisia eläkeajan tarpeita. Osa haluaa käyttää varansa suuriin kertamaksuihin, kuten isoihin sairauden hoitokuluihin, asunnon korjauksiin tms. ja osa saada juoksevaa lisäeläkettä. Mikäli eläkesäästäjä ei itse ehdi säästöjään käyttää, ne tulee maksaa pitkäaikaissäästäjän perillisille.

Säästäjille tulisi halutessaan myös sallia eläkesäästöjen muuttaminen elinikäiseksi eläkkeeksi vakuutusmallin mukaisesti, jolloin mahdollisesti käyttämättä jääneet säästöt jäävät muiden eläkkeensaajien hyväksi ja maksualijäämät katetaan muiden maksamista eläkemaksuista.

Lakiesityksessä todetaan, että palveluntarjoajan on säästövaroja sijoittaessaan hajautettava riskit "riittävästi". Hajauttamisen riittävyyttä ei määritellä tarkemmin. Hajauttamisohjeet voidaanakin parhaiten kirjata asiakkaan ja palveluntarjoajan väliseen säästämissopimukseen, jossa hajauttamisesta voidaan sopia. Hajauttamisen tarve on aina yksilöllinen ja riippuu asiakkaan kokonaisvarallisuudesta sekä riskinkantokyvystä ja -mahdollisuudesta. Nämä asiat on luontevaa selvittää sopimusta tehdessä, kun palveluntarjoajan tulee muutenkin selvittää asiakkaan taloudellinen asema. Finanssivalvonta voi antaa asiasta tarkempia ohjeita.

Pörssisäätiö pitää myös hyvänä, että PS-tilin asiakkaan sijoitukset on pidettävä erillään palveluntarjoajan omista varoista eikä niitä saa ulosmitata palveluntarjoajan veloista. Tärkeää on myös, että eläkevakuutusten ja PS-tilien kustannusrakenne on läpinäkyvää ja helposti vertailtavaa.

SUOMEN PÖRSSISÄÄTIÖ
Sirkka-Liisa Roine
Toimitusjohtaja